

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองการเจ้าหน้าที่ (กลุ่มวินัยและเสริมสร้างระบบคุณธรรมโทร ๐๒-๖๕๓-๔๔๔๔ ต่อ ๒๑๓๔)

ที่ กษ ๐๖๐๒/ว ๑๓๘๘ วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง การเผยแพร่จตุสาร ความรู้ด้านการป้องกันการทุจริต การสร้างค่านิยมในการรักษาวินัย และการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ (ประจำเดือนมีนาคม ๒๕๖๔)

เรียน ผู้อำนวยการกอง/สำนัก หรือเทียบเท่า/ปลัดจังหวัด/ปลัดจังหวัด (กผง.)

ตามที่กรมปศุสัตว์ได้อนุมัติให้ดำเนินการตามโครงการเผยแพร่ความรู้ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ รวมทั้งเสริมสร้างค่านิยมในการรักษาวินัยและการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ให้กับบุคลากรในหน่วยงานของกรมปศุสัตว์โดยเผยแพร่ผ่านช่องทางต่าง ๆ

ในการนี้ กองการเจ้าหน้าที่ (ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตและกลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมกรมปศุสัตว์) จึงขอแจ้งเวียนประชาสัมพันธ์ จตุสารและ Infographic เพื่อให้หน่วยงานในสังกัดกรมปศุสัตว์ดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้กับบุคลากรของหน่วยงานทราบและใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานต่อไป โดยสามารถดาวน์โหลดได้ที่

๑. QR Code “จตุสาร ของเดือนมีนาคม ๒๕๖๔”

๒. QR Code “Infographic ของเดือนมีนาคม ๒๕๖๔”

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

เรียน ผอ.กษ

เพื่อโปรดทราบฝ่ายบริหาร โทร ๐-๒๕๕๓-๔๔๔๔

กลุ่ม / ฝ่าย ให้ส่งต่อไปที่กลุ่ม

๒๔ มี-๐ ๒๑

นายพงษ์พันธ์ ธรรมมา

(นายพงษ์พันธ์ ธรรมมา)

ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่

- ส่งไปทบทวน/ปรับปรุง
- พิมพ์/เตรียมไฟล์ / คัดลอก
- จัด web page
(นายเชาวฤทธิ์ บุญมาทิต)
ผู้อำนวยการกองแผนงาน

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต
กรมพลศึกษา

3 สี ยึด ศีล ป ก กรมพลศึกษา ต้าน การทุจริต รั้ว อี ย เพลอร์ เซ็นต์

จุลสารงานวินัย

ฉบับที่ ๖

เดือนมีนาคม ๒๕๖๔ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

การอุทธรณ์ - ร้องทุกข์ ของข้าราชการพลเรือนสามัญ

อุทธรณ์ คือ

การที่ข้าราชการพลเรือนสามัญถูกสั่งลงโทษทางวินัยหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการ ตามที่กฎหมายกำหนด ได้ร้องขอความเป็นธรรมจากองค์กร ผู้มีอำนาจหน้าที่ในการวินิจฉัย โดยให้ยกเรื่องของตน ขึ้นพิจารณาใหม่เพื่อให้เป็นไปในทางที่เป็นคุณแก่ตน

ร้องทุกข์ คือ

การที่ข้าราชการพลเรือนสามัญร้องขอความเป็นธรรม เนื่องจากเห็นว่าผู้บังคับบัญชา ใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อตนโดยไม่ถูกต้อง หรือปฏิบัติต่อตนให้ถูกต้อง ทำให้เกิดความคับข้องใจ และประสงค์จะให้มีการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับตน ซึ่งการร้องทุกข์มิใช่เรื่องการร้องเรียน

การอุทธรณ์แตกต่างจากการร้องทุกข์อย่างไร

การอุทธรณ์

มีวัตถุประสงค์ในการตรวจสอบและถ่วงดุลการใช้อำนาจของผู้บังคับบัญชา จึงเปิดโอกาส ให้ผู้ถูกลงโทษทางวินัย ร้องขอความยุติธรรมจากการใช้อำนาจดังกล่าว โดยมีองค์กรซึ่งเป็นกลาง คือ คณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.) เป็นผู้วินิจฉัยซึ่งกรณีที่อยู่อุทธรณ์ได้จำกัด ว่าจะต้อง เป็นกรณีของผู้ถูกลงโทษทางวินัยหรือกรณีที่ถูกสั่งให้ออกจากราชการ ผู้ยื่นจึงจะมีสิทธิอุทธรณ์ได้ โดยต้องอุทธรณ์ต่อ ก.พ.ค. ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันทราบหรือถือว่าทราบคำสั่ง

การร้องทุกข์

มีวัตถุประสงค์ในการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างคนในองค์กร ยึดหลักความยุติธรรม และความเป็นธรรมเป็นสำคัญ โดยมีแนวปฏิบัติ ดังนี้

(๑) สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บังคับบัญชาและ

ผู้ใต้บังคับบัญชาโดยเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาสามารถขอให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนแก้ไขหรือชี้แจง ทำความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติผู้บังคับบัญชาที่เป็นเหตุให้ผู้ใต้บังคับบัญชารู้สึกว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม หรือเกิดความคับข้องใจอันจะทำให้ลดปัญหาความขัดแย้งในองค์กรได้

(๒) ให้ผู้บังคับบัญชาได้รับทราบถึงความรู้สึกว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือความคับข้องใจของผู้ใต้บังคับบัญชา ซึ่งเกิดจากการปฏิบัติของผู้บังคับบัญชาและเปิดโอกาสให้ชี้แจง ทำความเข้าใจปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลง แก้ไข เกี่ยวกับการปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม

(๓) ส่งเสริมให้เกิดความโปร่งใสและเป็นธรรมในการบริหารงานบุคคลของผู้บังคับบัญชาซึ่งจะเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการ อันนำไปสู่ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติราชการในระยะยาว

(๔) ให้มีกลไกการตรวจสอบและถ่วงดุลการใช้อำนาจของผู้บังคับบัญชา ให้เป็นไปโดยถูกต้องเป็นธรรมและเหมาะสม

(๕) ให้ข้าราชการมีทางระบายอารมณ์และไม่แสดงออกในทางที่ไม่ถูกไม่ควร เช่น หัวหน้านักกลุ่ม / ฝ่าย ไม่มอบหมายงาน ให้ปฏิบัติก็สามารถร้องทุกข์ต่อผู้อำนวยการกอง / สำนัก เพื่อขอความเป็นธรรมได้ มิใช่ไม่มาปฏิบัติราชการ เพราะอ้างว่าไม่มีงานให้ปฏิบัติ กรณีที่ร้องทุกข์ได้จะต้องเป็นกรณีที่ไม่าจะสามารถอุทธรณ์ได้ คือ มิใช่กรณีของการถูกลงโทษทางวินัย หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการ กรณีร้องทุกข์ เช่น การกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายการออกกฎคำสั่งใด ๆ ที่ไม่เป็นธรรม อาทิ คำสั่งเลื่อนเงินเดือนคำสั่งแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใดหรือไม่ให้ดำรงตำแหน่งใด หรือการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม และต้องร้องทุกข์ต่อผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันทราบหรือถือว่าทราบเหตุแห่งการร้องทุกข์นั้น

ผู้มีสิทธิอุทธรณ์

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๑๔ บัญญัติว่า

“ผู้ใดถูกสั่งลงโทษตามพระราชบัญญัตินี้หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๑๑๐ (๑) (๓) (๕) (๖) (๗) และ (๘) ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ต่อ ก.พ.ค. ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันทราบหรือถือว่าทราบคำสั่ง

๑. ต้องเป็นหรือเคยเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ

๒. ผู้ถูกสั่งลงโทษทางวินัยหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการตามที่กฎหมาย

๒.๑ ผู้ถูกสั่งลงโทษทางวินัย ตามมาตรา ๘๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนสามัญ พ.ศ. ๒๕๕๑

๑. ภาคทัณฑ์
๒. ตัดเงินเดือน
๓. ลดเงินเดือน
๔. ปลดออก
๕. ไล่ออก

๒.๒ ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการ เพราะเหตุตามมาตรา ๑๑๐ (๑) (๓) (๕) (๖) (๗) และ (๘)

๑. กรณีป่วยจนไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ราชการได้สม่ำเสมอ (มาตรา ๑๑๐ (๑))

๒. ขาดคุณสมบัติทั่วไป ตามมาตรา ๓๖ ก (๑) (๓) หรือมีลักษณะต้องห้าม ตามมาตรา ๓๖ ข (๑) (๖) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนสามัญ พ.ศ. ๒๕๕๑ (มาตรา ๑๑๐ (๓))

๓. ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เกิดประสิทธิภาพ / ประสิทธิภาพในระดับที่พอใจ (มาตรา ๑๑๐ (๕))

๔. หย่อนสมรรถภาพ/พฤติกรรมไม่เหมาะสมกับตำแหน่ง และหากได้รับราชการต่อไปจะเสียหาย (มาตรา ๑๑๐ (๖))

๕. มีมลทินหรือมีวามอง ในกรณีที่ถูกลบออก หากได้รับราชการต่อไปจะเสียหายแก่ราชการ (มาตรา ๑๑๐ (๗))

๖. ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หรือต้องรับโทษตามคำสั่งศาลแต่ไม่ถึงกับจะต้องปลดออกหรือไล่ออก (มาตรา ๑๑๐ (๘))

๓. ทายาทผู้มีสิทธิรับบำเหน็จตกทอด ของบุคคลตามข้อ ๑ และข้อ ๒ กรณีที่บุคคลดังกล่าวถึงแก่ความตายก่อนที่จะใช้สิทธิอุทธรณ์

๔. ผู้รับมอบหมาย จากผู้มีสิทธิอุทธรณ์ตามข้อ ๑ ข้อ ๒ และข้อ ๓ โดยจะมอบหมายให้ทนายความหรือบุคคลอื่นซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้วทำการอุทธรณ์แทนได้ ด้วยเหตุจำเป็นอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) เจ็บป่วยจนไม่สามารถอุทธรณ์ด้วยตนเองได้

(๒) อยู่ในต่างประเทศและคาดหมายได้ว่าไม่อาจอุทธรณ์ด้วยตนเองได้ทันเวลาที่กำหนด

(๓) มีเหตุจำเป็นอย่างอื่นที่ ก.พ.ค. หรือองค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์เห็นสมควร

อุทธรณ์เมื่อไหร่

การอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑ กำหนดให้อุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.) การอุทธรณ์ เป็นกระบวนการให้ความเป็นธรรมแก่ข้าราชการพลเรือนสามัญตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑ หมวด และขณะนี้คณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.) ได้ออกกฎ ก.พ.ค.ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณา วินิจฉัยอุทธรณ์ พ.ศ.๒๕๕๑ ประกาศบังคับใช้ โดยกำหนดเวลาในการยื่นอุทธรณ์ การอุทธรณ์ต้องยื่นภายในกำหนดระยะเวลา ดังนี้

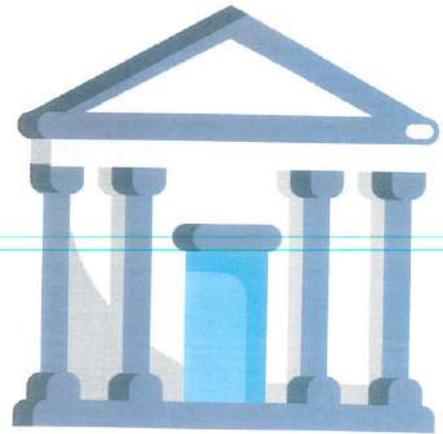
๑. ๓๐ วัน นับแต่วันทราบหรือถือว่าทราบคำสั่งที่เป็นเหตุแห่งการอุทธรณ์ สำหรับกรณีผู้ถูกลงโทษทางวินัยและ ถูกสั่งให้ออกจากราชการด้วยเหตุ ๖ กรณีดังกล่าว
๒. ๙๐ วัน นับแต่วันทราบหรือถือว่าทราบคำสั่งที่เป็นเหตุแห่งการอุทธรณ์ หรือ ๑ ปี นับแต่วันที่ผู้ถูกลงหรือถูกสั่งให้ออกจาก ราชการถึงแก่ความตาย สำหรับกรณีที่ทายาทผู้มีสิทธิรับบำเหน็จตกทอด เป็นผู้ที่ใช้สิทธิอุทธรณ์

ยื่นอุทธรณ์ที่ไหน

การยื่นหนังสืออุทธรณ์ ทำได้ ๒ วิธี คือ

๑. ยื่นต่อพนักงานผู้รับอุทธรณ์ที่สำนักงาน ก.พ.
๒. ส่งหนังสืออุทธรณ์ทางไปรษณีย์ลงทะเบียน

โดยถือวันที่ทำการไปรษณีย์ต้นทาง ประทับตรารับที่ของหนังสืออุทธรณ์ เป็นวันยื่นหนังสืออุทธรณ์

วิธีการอุทธรณ์

การอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.)

๑. การอุทธรณ์ต้องทำเป็นหนังสือถึงประธาน ก.พ.ค. โดยใช้ถ้อยคำสุภาพและมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้
  - (๑) ชื่อตำแหน่ง สังกัด และที่อยู่สำหรับการติดต่อเกี่ยวกับการอุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์
  - (๒) คำสั่งที่เป็นเหตุแห่งการอุทธรณ์ และวันที่รับทราบคำสั่ง
  - (๓) ข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่ผู้อุทธรณ์ยกขึ้นเป็นข้อคัดค้านคำสั่งที่เป็นเหตุแห่งการอุทธรณ์
  - (๔) คำขอของผู้อุทธรณ์
  - (๕) ลายมือชื่อของผู้อุทธรณ์

๒. นอกจากหนังสืออุทธรณ์แล้ว จะต้องจัดทำสำเนาหนังสืออุทธรณ์ ๑ ฉบับ และสำเนายานหลักฐานที่ผู้อุทธรณ์ รับรองสำเนาถูกต้อง ยื่นไปพร้อมกับหนังสืออุทธรณ์ด้วย กรณีที่ไม่อาจแนบพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องได้เพราะพยานหลักฐาน อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลอื่น หรือเพราะเหตุอื่นใด ให้ระบุเหตุที่ไม่อาจแนบพยาน หลักฐานไว้ด้วย และถ้ามีการมอบหมายให้ดำเนินการแทน ก็ให้แนบหนังสือมอบหมายไปพร้อมหนังสืออุทธรณ์ด้วย

การพิจารณาอุทธรณ์

กระบวนการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ สำหรับกระบวนการพิจารณาและวินิจฉัยอุทธรณ์

๑. ตรวจสอบคำอุทธรณ์ในเมืองต้น ถ้าคำอุทธรณ์ไม่สมบูรณ์ครบถ้วนก็จะมีการแนะนำให้กลับไปแก้ไข ถ้าสมบูรณ์ก็จะเสนอให้ประธาน ก.พ.ค. พิจารณาดำเนินการต่อไป

๒. ก.พ.ค. ตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ และตั้งนิติกรผู้แถลง รวมทั้งแจ้งคำสั่งตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ไปให้ผู้อุทธรณ์ทราบ และผู้อุทธรณ์อาจยื่นคำคัดค้านกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ได้

๓. คณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ และหรือ ก.พ.ค. พิจารณาวินิจฉัยว่าอุทธรณ์นั้นอาจรับไว้พิจารณาได้หรือไม่ ถ้าเป็นอุทธรณ์ที่พิจารณาได้ ประธาน ก.พ.ค. ก็จะจ่ายสำนวนให้กับองค์คณะวินิจฉัย (ก.พ.ค.หรือคณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์) จากนั้นก็จะมีการแต่งตั้งกรรมการเจ้าของสำนวนเป็นผู้รับผิดชอบ

๔. กรณีที่กรรมการเจ้าของสำนวน เห็นว่าเป็นอุทธรณ์ที่สมบูรณ์ครบถ้วน ก็จะสั่งให้คู่กรณีในอุทธรณ์ (ผู้ส่งลงโทษหรือสั่งให้ออกจากราชการ) ทำคำแก้อุทธรณ์ส่งมาให้ จากนั้นก็ส่งสำเนาคำแก้อุทธรณ์พร้อมทั้งสำเนาพยานหลักฐานไปให้ผู้อุทธรณ์ เพื่อให้ผู้อุทธรณ์คัดค้านหรือยอมรับคำแก้อุทธรณ์ ถ้าผู้อุทธรณ์ประสงค์จะคัดค้านคำแก้อุทธรณ์ก็ให้ส่งคำคัดค้านคำแก้อุทธรณ์ หากไม่ประสงค์ที่จะคัดค้านและต้องการให้พิจารณาอุทธรณ์ต่อไป ผู้อุทธรณ์จะต้องแจ้งไปให้ทราบด้วย จากนั้นก็จะส่งคำคัดค้านคำแก้อุทธรณ์ไปให้คู่กรณีในอุทธรณ์ (ผู้ส่งลงโทษหรือสั่งให้ออกจากราชการ) ทำคำแก้อุทธรณ์เพิ่มเติมส่งให้อีกครั้งหนึ่ง

๕. กรณีกรรมการเจ้าของสำนวนเห็นว่ามิใช่ข้อเท็จจริงเพียงพอที่จะพิจารณาหรือมีคำวินิจฉัยชี้ขาดได้แล้ว ก็จะจัดทำบันทึกสรุปสำนวนพร้อมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาเรื่องนี้ทั้งหมดเสนอต่อองค์คณะวินิจฉัย โดยองค์คณะวินิจฉัยยังมีอำนาจที่แสวงหาข้อเท็จจริงได้อีก และเมื่อได้ข้อเท็จจริงเพียงพอแล้ว กรรมการเจ้าของสำนวนก็จะจัดทำบันทึกสรุปสำนวนและเอกสาร ส่งให้กับองค์คณะวินิจฉัย และส่งให้คู่กรณีทั้งสองฝ่ายทราบด้วย

๖. องค์คณะวินิจฉัย มีคำสั่งกำหนดวันสิ้นสุดการแสวงหาข้อเท็จจริงและให้แจ้งคู่กรณีทั้งสองฝ่ายทราบล่วงหน้า พร้อมกับส่งสรุปสำนวนไปให้นิติกรผู้แถลง (ถ้ามี) จัดทำคำแถลง

๗. องค์คณะวินิจฉัยกำหนดวันนั่งพิจารณาอุทธรณ์ครั้งแรกแจ้งให้คู่กรณีทราบล่วงหน้า และในวันนั่งพิจารณาอุทธรณ์ครั้งแรกหากคู่กรณีประสงค์จะยื่นคำแถลงสรุปอุทธรณ์หรือคำแก้อุทธรณ์ของตนเป็นหนังสือให้ยื่นคำแถลงเป็นหนังสือก่อนวันนั่งพิจารณาอุทธรณ์หรืออย่างช้าที่สุดในช่วงการนั่งพิจารณาอุทธรณ์และคู่กรณีมีสิทธินำพยานหลักฐานมาสืบประกอบคำแถลงที่ยื่นไว้ได้

๘. ในการนั่งพิจารณาอุทธรณ์ครั้งแรก กรรมการเจ้าของสำนวนจะเสนอสรุปข้อเท็จจริงและประเด็นแล้ว ให้คู่กรณีแถลงด้วยวาจาประกอบคำแถลงเป็นหนังสือที่ได้ยื่นไว้ อนึ่ง ในวันนั่งพิจารณาอุทธรณ์ คู่กรณีจะไม่มาก็ได้ เมื่อเสร็จสิ้นการแถลงและการนำพยานหลักฐานมาสืบประกอบคำแถลงของคู่กรณีแล้ว นิติกรผู้แถลงจะชี้แจงด้วยวาจาต่อองค์คณะวินิจฉัยเพื่อประกอบคำแถลงการณ์เป็นหนังสือที่ได้เสนอไว้แล้ว

๙. องค์คณะวินิจฉัย ประชุมปรึกษาเพื่อพิจารณาวินิจฉัย กรณีที่คณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์เป็นองค์คณะวินิจฉัยให้เสนอให้ ก.พ.ค. พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์อีกครั้งหนึ่ง และเมื่อได้มีการวินิจฉัยอุทธรณ์แล้วให้แจ้งให้คู่กรณีทั้งสองฝ่ายทราบโดยเร็ว ผลการวินิจฉัยอุทธรณ์จะเป็นอย่างไร การพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ขององค์คณะนั้น มีทั้งกรณีที่วินิจฉัยว่าไม่รับหรือรับอุทธรณ์ไว้พิจารณา รวมทั้งกรณีที่ได้รับเรื่องไว้พิจารณาแล้วผลสุดท้ายอาจมีคำวินิจฉัย

การพิจารณาอุทธรณ์

๑. กรณีอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัย

- ๑.๑ ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษดำเนินการถูกต้องตามกฎหมายและระดับโทษเหมาะสมแล้ว ให้มีคำวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์
- ๑.๒ ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษดำเนินการไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ให้มีคำวินิจฉัยให้ยกเลิกคำสั่ง และให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการเสียใหม่ให้ถูกต้อง
- ๑.๓ ถ้าเห็นว่าการดำเนินการทางวินัยถูกต้องตามกฎหมายและผู้อุทธรณ์ควรได้รับโทษเบาลง ให้มีคำวินิจฉัยให้ลดโทษเป็นสถานโทษหรืออัตราโทษที่เบาลง แต่ถ้าเห็นว่าผู้อุทธรณ์กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง จะลดโทษต่ำกว่าปลดออกไม่ได้
- ๑.๔ ถ้าเห็นว่าการดำเนินการทางวินัยถูกต้องตามกฎหมาย และเห็นว่าการกระทำของผู้อุทธรณ์ไม่เป็นความผิดทางวินัยหรือพยานหลักฐานยังฟังไม่ได้ว่าผู้อุทธรณ์กระทำความผิดวินัย ให้มีคำวินิจฉัยให้ยกโทษ
- ๑.๕ ถ้าเห็นว่าข้อความในคำสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม ให้มีคำวินิจฉัยให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อความให้เป็นการถูกต้องเหมาะสม

๒. กรณีอุทธรณ์คำสั่งให้ออกจากราชการ

- ๒.๑ ถ้าเห็นว่าการสั่งให้ออกจากราชการได้ดำเนินการถูกต้องตามกฎหมายและเหมาะสมแก่กรณีแล้ว ให้มีคำวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์
- ๒.๒ ถ้าเห็นว่าการสั่งให้ออกจากราชการได้ดำเนินการไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ให้มีคำวินิจฉัยให้ยกเลิกคำสั่งและให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการเสียใหม่ให้ถูกต้อง

ผู้อุทธรณ์มีสิทธิอย่างไรบ้าง

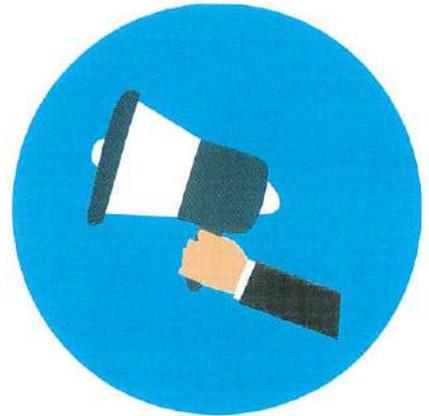
- ๑. ผู้อุทธรณ์ อาจถอนอุทธรณ์ที่ได้ยื่นไว้ในเวลาใดๆ ก่อนที่องค์คณะมีคำวินิจฉัยอุทธรณ์นั้นก็ได้
- ๒. มีสิทธิคัดค้านผู้ได้รับการตั้งเป็นกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อประธาน ก.พ.ค. ภายใน ๗ วัน นับแต่วันรับทราบคำสั่งตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ โดยยื่นก่อนที่จะมีการพิจารณาอุทธรณ์ สำหรับเหตุในการคัดค้าน มีดังนี้
  - (๑) รู้เห็นเหตุการณ์ในการกระทำความผิดวินัยที่ผู้อุทธรณ์ถูกลงโทษหรือการกระทำที่ผู้อุทธรณ์ถูกสั่งให้ออกจากราชการ
  - (๒) มีส่วนได้เสียในการกระทำความผิดวินัยที่ผู้อุทธรณ์ถูกลงโทษหรือการกระทำที่ผู้อุทธรณ์ถูกสั่งให้ออกจากราชการ
  - (๓) มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้อุทธรณ์
  - (๔) เป็นผู้กล่าวหา หรือเป็นหรือเคยเป็นผู้บังคับบัญชาผู้สั่งลงโทษหรือสั่งให้ออกจากราชการ
  - (๕) เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางวินัยหรือการสั่งให้ออกจากราชการที่ผู้อุทธรณ์ถูกลงโทษหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการ
  - (๖) มีความเกี่ยวพันทางเครือญาติหรือทางสมรสกับบุคคลตาม (๑) - (๔) อันอาจก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่ผู้อุทธรณ์
- ๓. กรณีที่ผู้อุทธรณ์ไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของ ก.พ.ค. มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองสูงสุดภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับทราบหรือถือว่าทราบคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค.

การร้องทุกข์

การร้องทุกข์ หมายถึง การที่ข้าราชการพลเรือนสามัญร้องขอ ความเป็นธรรม เนื่องจากเห็นว่า ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อตน โดยไม่ถูกต้องหรือไม่ปฏิบัติต่อตนให้ถูกต้อง ทำให้เกิดความคับข้องใจ และประสงค์จะให้มีการแก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนโดยเร็ว

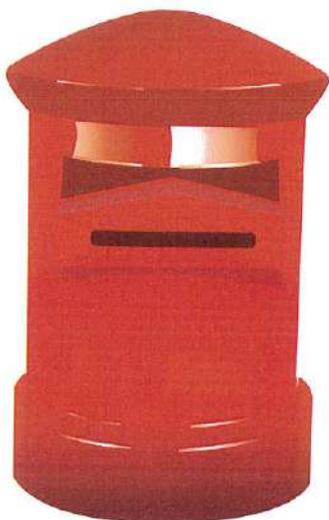

ร้องทุกข์ต่างจากการร้องเรียนอย่างไร

การร้องทุกข์และการร้องเรียนเป็นเรื่องที่แตกต่างกันโดย

“ การร้องทุกข์ ” เป็นเรื่องของข้าราชการพลเรือนสามัญมีความคับข้องใจอันเกิดจากการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติของผู้บังคับบัญชาต่อตนเองและเป็นเรื่องที่ไม่อาจอุทธรณ์ได้

“ การร้องเรียน ” เป็นการกล่าวหาหรือกล่าวโทษผู้บังคับบัญชาหรือผู้หนึ่งผู้ใดว่ามีพฤติการณ์กระทำความผิดวินัยหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งการกระทำดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ร้องทุกข์หรือไม่ก็ได้ การร้องเรียนจึงไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาของ ก.พ.ค. ตามมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ อย่างไรก็ตาม การที่ ก.พ.ค. จะรับเรื่องร้องทุกข์ดังกล่าวไว้พิจารณาหรือไม่ก็ขึ้นอยู่กับเนื้อหาของคำร้องด้วยว่า ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ที่มีความคับข้องใจที่เกิดจากการที่ผู้บังคับบัญชาปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติต่อตนและเป็นกรณีที่ไม่อาจอุทธรณ์ได้หรือไม่ ซึ่งหากพิจารณาจากเนื้อหาแล้ว แม้ทำหนังสือร้องเรียนมา แต่ในเนื้อหาเป็นกรณีที่เข้าหลักเกณฑ์เรื่องร้องทุกข์ ก.พ.ค. ก็จะได้รับเรื่องนั้นไว้พิจารณา แต่ถ้าบางกรณีที่ผู้ร้องทำหนังสือร้องทุกข์กล่าวอ้างความคับข้องใจต่าง ๆ มา แต่เมื่อพิจารณาในเนื้อหาแล้วปรากฏว่าไม่เข้าตามหลักเกณฑ์การร้องทุกข์ ก.พ.ค. ก็จะไม่รับเรื่องดังกล่าวไว้พิจารณา

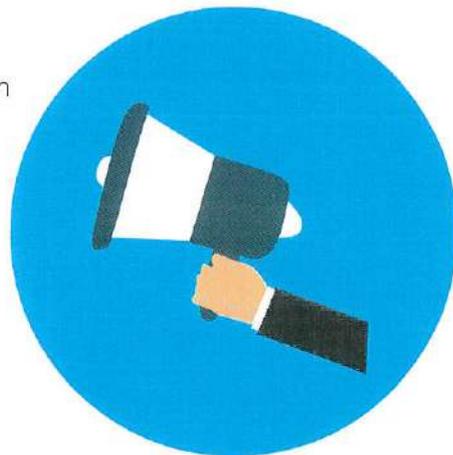

ผู้มีสิทธิร้องทุกข์

ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๒๒ กำหนดว่า ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดมีความคับข้องใจอันเกิดจากการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติต่อตน ของผู้บังคับบัญชา และเป็นกรณีที่ไม่อาจอุทธรณ์ตามหมวด ๙ การอุทธรณ์ได้ ผู้นั้นมีสิทธิ ร้องทุกข์ได้ตามเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในหมวดนี้ ดังนั้น ผู้มีสิทธิร้องทุกข์ตาม พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

๑. ต้องเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญเท่านั้น
๒. มีความคับข้องใจที่เกิดจากการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติต่อตนเอง ของผู้บังคับบัญชา โดยต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้
  - เป็นการออกกฎ คำสั่ง โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย
  - ปฏิบัติโดยไม่มีอำนาจ หรือเหนืออำนาจ หน้าที่
  - ปฏิบัติโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมาย
  - ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามรูปแบบขั้นตอนหรือวิธีการ อันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้สำหรับการกระทำนั้น
  - ทำการโดยไม่สุจริต
  - สร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็นหรือสร้างภาระเกินสมควร
  - ใช้ดุลยพินิจโดยไม่ชอบ
  - ไม่มอบหมายงานให้ปฏิบัติ
  - ประเว้งเวลาหรือหวังเหนี่ยวการดำเนินการบางเรื่อง อันเป็นเหตุให้เสียสิทธิ หรือไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ที่พึงมีพึงได้ในเวลาอันสมควร
  - ไม่เป็นไปตาม หรือขัดกับระบบคุณธรรมตามมาตรา ๔๒
๓. ถูกสั่งพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อนตามมาตรา ๑๐๓
๔. เป็นกรณีที่อุทธรณ์ไม่ได้

เหตุแห่งการร้องทุกข์

การปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติต่อตนของผู้บังคับบัญชา ซึ่งทำให้เกิดความ คับข้องใจอันเป็น เหตุแห่งการร้องทุกข์ ต้องมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังนี้

- (๑) ไม่ชอบด้วยกฎหมายไม่ว่าจะเป็นการออกกฎ คำสั่ง หรือปฏิบัติ หรือไม่ปฏิบัติ อันใด โดยไม่มีอำนาจหรือเหนืออำนาจหน้าที่หรือไม่ถูกต้องตามกฎหมาย หรือ โดยไม่ถูกต้องตามรูปแบบ ขั้นตอน หรือวิธีการ อันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้สำหรับ การกระทำนั้น หรือโดยไม่สุจริต หรือ มีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม หรือมีลักษณะเป็นการสร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็น หรือสร้างภาระให้เกิดขึ้นเกินสมควร หรือเป็นการใช้ดุลยพินิจโดยมิชอบ
- (๒) ไม่มอบหมายงานให้ปฏิบัติ
- (๓) ประเว้งเวลา หรือหวังเหนี่ยวการดำเนินการบางเรื่องอันเป็น เหตุให้เสียสิทธิ หรือไม่ได้รับสิทธิประโยชน์อันพึงมีพึงได้ในเวลาอันสมควร
- (๔) ไม่เป็นไปตาม หรือขัดกับระบบคุณธรรม ตามมาตรา ๔๒ แห่ง พระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑

ผู้มีอำนาจวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์

ผู้มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยเรื่องทุกข์ ได้แก่ ผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไป และคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม มีรายละเอียดดังนี้

๑. ผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไป

- กรณีที่เหตุแห่งการร้องทุกข์เกิดจากผู้บังคับบัญชาในราชการ บริหารส่วนภูมิภาคที่ต่ำกว่าผู้ว่าราชการจังหวัด ให้ร้องทุกข์ต่อผู้ว่าราชการจังหวัด และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้มีอำนาจวินิจฉัยเรื่องทุกข์
- กรณีที่เหตุแห่งการร้องทุกข์เกิดจากผู้บังคับบัญชาในราชการ บริหารส่วนกลางที่ต่ำกว่าอธิบดี ให้ร้องทุกข์ต่ออธิบดี และให้อธิบดีเป็นผู้มีอำนาจวินิจฉัยเรื่องทุกข์
- กรณีที่เหตุแห่งการร้องทุกข์เกิดจากผู้ว่าราชการจังหวัดหรือ อธิบดี ให้ร้องทุกข์ต่อปลัดกระทรวง ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของผู้ร้องทุกข์ และให้ปลัดกระทรวงเป็นผู้มีอำนาจวินิจฉัยเรื่องทุกข์

๒. คณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.)

กรณีที่เหตุแห่งการร้องทุกข์เกิดจากหัวหน้าส่วนราชการระดับ กรมที่อยู่ในบังคับบัญชา หรือรับผิดชอบการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีหรือต่อรัฐมนตรี ปลัดกระทรวง รัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือ นายกรัฐมนตรี ให้ร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.)

วิธีการร้องทุกข์

การร้องทุกข์ให้ร้องได้สำหรับตนเองเท่านั้น จะร้องทุกข์สำหรับ ผู้อื่นไม่ได้ การร้องทุกข์แทน ผู้มีสิทธิร้องทุกข์จะมอบหมายให้บุคคลอื่น ร้องทุกข์แทนได้ ในกรณีมีเหตุจำเป็นอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

๑. เจ็บป่วยจนไม่สามารถร้องทุกข์ได้ด้วยตนเอง
๒. อยู่ในต่างประเทศและคาดหมายได้ว่าไม่อาจร้องทุกข์ได้ทัน ภายในเวลาที่กำหนด
๓. มีเหตุจำเป็นอย่างอื่นที่ผู้มีอำนาจวินิจฉัยเรื่องทุกข์เห็นสมควร การมอบหมายต้องทำเป็นหนังสือ จะต้องทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อผู้มีสิทธิ ร้องทุกข์ พร้อมทั้งหลักฐานแสดงเหตุจำเป็นข้างต้น ถ้าไม่สามารถลงลายมือ ชื่อได้ให้พิมพ์ลายนิ้วมือ โดยมีพยานลงลายมือชื่อรับรองอย่างน้อยสองคน

สาระสำคัญของคำร้องทุกข์

๑. คำร้องทุกข์ต้องทำเป็นหนังสือโดยใช้ถ้อยคำสุภาพ และอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญ ดังนี้

- ๑) ชื่อ ตำแหน่ง สังกัด และที่อยู่สำหรับการติดต่อเกี่ยวกับการ ร้องทุกข์ของผู้ร้องทุกข์
- ๒) การปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติที่เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์
- ๓) ข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่ผู้ร้องทุกข์เห็นว่าเป็นปัญหาของเรื่องร้องทุกข์
- ๔) คำขอของผู้ร้องทุกข์
- ๕) ลายมือชื่อของผู้ร้องทุกข์ หรือผู้ได้รับมอบหมายให้ร้องทุกข์แทน

๒. ต้องทำสำเนาคำร้องทุกข์และหลักฐานที่เกี่ยวข้อง โดยผู้ร้องทุกข์ ครอบงำสำเนาถูกต้อง ๑ ชุด แนบพร้อมคำร้องทุกข์ด้วย กรณีที่ไม่อาจแนบ พยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องได้ เพราะพยานหลักฐานอยู่ในความครอบครอง ของหน่วยงานทางปกครอง เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือบุคคลอื่น หรือเพราะเหตุ อื่นใด ให้ระบุเหตุที่ไม่อาจแนบพยานหลักฐานไว้ด้วย

๓) กรณีที่มีความจำเป็นต้องมอบหมายให้บุคคลอื่นร้องทุกข์แทน หรือกรณีที่มีการแต่งตั้งทนายความ หรือบุคคลอื่นซึ่งบรรลุนิติภาวะ ดำเนินการแทนในชั้นตอนใด ๆ ในกระบวนการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ ต้องแนบ หลักฐานการมอบหมายหรือหลักฐานการแต่งตั้ง พร้อมคำร้องทุกข์หรือจะ ยืนยันภายหลังก่อนการดำเนินการในชั้นตอนนั้น

การยื่นคำร้องทุกข์

การยื่นคำร้องทุกข์ คำร้องทุกข์ต้องทำเป็นหนังสือ และยื่นคำร้องทุกข์ ดังนี้

(๑) กรณีร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไป ให้ยื่นคำร้องทุกข์ ผ่านผู้บังคับบัญชาหรือผู้บังคับบัญชาที่เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ โดยยื่นต่อ พนักงานผู้รับคำร้องทุกข์ (เจ้าหน้าที่งานสารบรรณ) หรือจะส่งคำร้องทุกข์ ทางไปรษณีย์ลงทะเบียนก็ได้ และให้ถือว่าวันที่ยื่น คำร้องทุกข์ต่อพนักงาน ผู้รับคำร้องทุกข์ หรือวันที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางประทับตรารับที่ของ หนังสือร้องทุกข์แล้วแต่กรณี เป็นวันยื่นคำร้องทุกข์

(๒) กรณีร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค. ให้ยื่นคำร้องทุกข์ต่อพนักงานผู้รับคำร้อง ททุกข์ที่สำนักงาน ก.พ. หรือจะส่งคำร้องทุกข์ทางไปรษณีย์ ลงทะเบียนก็ได้ คำร้องทุกข์ที่ยื่นที่สำนักงาน ก.พ. พนักงานผู้รับคำร้องทุกข์จะออกใบรับ คำร้องทุกข์และลงทะเบียนรับคำร้องทุกข์ ไว้เป็นหลักฐานในวันรับคำร้อง ททุกข์ตามระเบียบว่าด้วยงานสารบรรณ และให้ถือว่าวันที่รับคำร้องทุกข์ตาม หลักฐานดังกล่าวเป็นวัน ยื่นคำร้องทุกข์

อายุความในการร้องทุกข์

การร้องทุกข์ต้องยื่นต่อผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันทราบหรือถือว่าทราบเหตุแห่งการร้องทุกข์

การถอนคำร้องทุกข์

ผู้ร้องทุกข์อาจถอนคำร้องทุกข์ที่ยื่นไว้แล้วในเวลาใด ๆ ก่อนที่ผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์จะมีคำวินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดในเรื่องร้องทุกข์นั้น วิธีถอนคำร้องทุกข์ มี ๒ วิธี คือ

- (๑) ขอลถอนคำร้องทุกข์โดยทำเป็นหนังสือและลงลายมือชื่อผู้ร้อง ททุกข์
- (๒) ขอลถอนคำร้องทุกข์ด้วยวาจาต่อผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์ ให้ผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์บันทึกไว้ และให้ผู้ร้องทุกข์ลงลายมือชื่อ ไว้เป็นหลักฐาน เมื่อมีการถอนคำร้องทุกข์ ให้ผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์อนุญาตและสั่งจำหน่ายคำร้องทุกข์ออกจากสารบบ

อุทธรณ์ - ร้องทุกข์

รู้หรือไม่ ?

กฎหมายกำหนดให้ข้าราชการพลเรือนสามัญ
มีสิทธิอุทธรณ์ - ร้องทุกข์ได้
โดยมีเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

อุทธรณ์

ข้าราชการพลเรือนสามัญจะใช้สิทธิอุทธรณ์ได้
โดยมีเงื่อนไขดังต่อไปนี้

๑. เป็นหรือเคยเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ
๒. ผู้มีสิทธิอุทธรณ์
  - ๒.๑ ผู้ถูกลงโทษทางวินัย
    - ภาคทัณฑ์ - ตัดเงินเดือน
    - ลดเงินเดือน - ปลดออก
    - ไล่ออก
  - ๒.๒ ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการ เพราะเหตุ
ตามมาตรา ๑๑๐ (๑) (๓) (๕) (๖) (๗) และ (๘)
    - บัญชีรายชื่ออาจปฏิบัติหน้าที่ราชการได้
สม่ำเสมอ (มาตรา ๑๑๐ (๑))
    - ขาดคุณสมบัติทั่วไป ตามมาตรา ๓๖ ก
(๑) (๓) หรือมีลักษณะต้องห้าม ตามมาตรา ๓๖ ข
(๑) (๖) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
พลเรือนสามัญ พ.ศ. ๒๕๕๑ (มาตรา ๑๑๐ (๓))
    - ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เกิด
ประสิทธิภาพ/ประสิทธิผลในระดับที่พอใจ
(มาตรา ๑๑๐ (๕))
    - หย่อนสมรรถภาพ/พฤติกรรมไม่เหมาะ
สมกับตำแหน่ง และหากให้รับราชการต่อไป
จะเสียหาย (มาตรา ๑๑๐ (๖))
    - มีมลทินหรือข้อหมิ่นในกรณีที่ถูก
สอบสวน หากได้รับราชการต่อไปจะเสียหาย
แก่ราชการ (มาตรา ๑๑๐ (๗))
    - ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก
ในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิด
ลหุโทษ หรือต้องรับโทษตามคำสั่งศาลแต่ไม่ถึง
กับจะต้องปลดออกหรือไล่ออก (มาตรา ๑๑๐ (๘))

การอุทธรณ์ - ร้องทุกข์ มีกฎหมายที่กำหนดไว้แตกต่างกัน
ดังนั้น ผู้ยื่นต้องยื่นให้ถูกต้อง จะได้ไม่เสียสิทธิ ไม่เสียเวลา
โดยสามารถอ่านรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการ
อุทธรณ์ - ร้องทุกข์ ได้ที่ เว็บไซต์กลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม
กรมปศุสัตว์ www.ethic.dld.go.th
หรือเว็บไซต์คณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.)
www.mspc.ocsc.go.th

ร้องทุกข์

ข้าราชการพลเรือนสามัญจะใช้สิทธิร้องทุกข์ได้
โดยมีเงื่อนไขดังต่อไปนี้

๑. ต้องเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญเท่านั้น
๒. มีความคับข้องใจที่เกิดจากการปฏิบัติหรือ
ไม่ปฏิบัติต่อตนเอง ของผู้บังคับบัญชา
โดยต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้
  - เป็นการออกกฎ คำสั่ง โดยไม่ชอบด้วย
กฎหมาย
  - ปฏิบัติโดยไม่มีอำนาจ หรือเหนืออำนาจ
หน้าที่
  - ปฏิบัติโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมาย
  - ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามรูปแบบขั้นตอน
หรือวิธีการ อันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้สำหรับ
การกระทำการนั้น
  - ทำการโดยไม่สุจริต
  - สร้างขึ้นตอนโดยไม่จำเป็นหรือสร้างภาระ
เกินสมควร
  - ใช้ดุลยพินิจโดยไม่ชอบ
  - ไม่มอบหมายงานให้ปฏิบัติ
  - ประวิงเวลาหรือหวั่งเหินยวการดำเนินการ
บางเรื่อง อันเป็นเหตุให้เสียสิทธิหรือไม่ได้รับ
สิทธิประโยชน์ที่พึงมีพึงได้ในเวลาอันสมควร
  - ไม่เป็นไปตาม หรือขัดกับระบบคุณธรรม
ตามมาตรา ๔๒
๓. ถูกสั่งพักราชการหรือ
ให้ออกจากราชการไว้ก่อน
ตามมาตรา ๑๑๑
๔. เป็นกรณีที่ถูกอุทธรณ์ไม่ได้

